

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. <i>Kéziratok nem adtnak vissza.</i>	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejervár, szt.-István-ter 1.	Feladás szerkesztő és kiadó: KOVÁTS ISTVÁN. Társzerkesztő: BONITZ FERENC.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 32 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr Nyilttér soronkint 50 kr. Többesbűri hirdetéseknek engedmény
--	---	--	---	---

Előfizetési felhívás!

A „Fejérmegyei Napló“ szerényen, minden nagy reklám nélkül kezdte meg pályafutását és ennek dacára is rövid fennállása után megye és országszerte keresett lappá lett.

A „Fejérmegyei Napló“ programja az ezredéves keresztény Magyarország politikai és társadalmi konzolidálása; fegyvere a jog és igazság; célja a közvélemény tisztességes informálása.

A „Fejérmegyei Napló“ körül a politikai élet oly kitérő publicistái és szerepvivői egyéni sorakoznak, a minőre a vidéki hírlapirodalomban eddig példa elő nem fordult; és éppen ezért közleményei a politikai élet irányadó forrásaiként tekintetnek.

A „Fejérmegyei Napló“ teljesen kiküszöbölte hasábjairól a vidékies hangot és a feltűnési viselkedést, de azért szerkesztése élénk és változatos, a mi mindenütt tetszésre talált. Politikai és közgazdasági cikkei, hírvonalai és tárcái mindazt felölelik, a mit a közönségnek tudni szükséges, hasznos és élvezetes. Távirataiban és legújabb tudósításaiban pedig lépést tart a napi sajtó értesüléseivel.

A „Fejérmegyei Napló“ egy-szersmind a legolcsóbb vidéki lap, mely pótolja a napilapokat. —
Előfizetési ár: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 50 kr., és havonkint 50 kr.

Midőn tehát az új negyed közeledtével elvbarátainktól az előfizetések megújítását és lapunknak mennél szélesebb körben való terjesztését kérjük, ezzel csak azon elvnek teszünk szolgálatot, melynek zászlaja alatt függetlenül, bátran és kitaróan harcolunk mindaddig, míg küzdelmeinket teljes siker és győzelem nem fogja koronázni!

A „Fejérmegyei Napló“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Konzervatív politika.

A ködös mámor, melyben a magyar nép egy negyed század óta tévelyeg, oszladozni kezd. Mint tisztító vihar, úgy hatott az egyházpolitikai válság a magyar közvéleményre. Napról-napra szaporodik azok száma, kik a nehéz álból föl-ocsudva, elfogulatlanul kezdik vizsgálni ama hangzatos jelszavakat, melyekkel eddigelé a magyar népet el lehetett vezetni mindenhová — még a liberális nagygyűlésre is.

A figyelmes szemlélő belátja azt, hogy a fűzsdén összeharcsolt milliókból épített palota-sorok, hogy a föld árának emelkedése, hogy a produkció egyoldalú fokozása szemben a középső és alsó osztályok mind nehezebb anyagi helyzetével, szemben az ingatlan vagyon jövedelmezőségének csökkenésével és szemben a nemzet fentartó faj gyöngülésével még nem jelenti az igazi közgazdasági haladást. Belátja azt, hogy a közigazgatási apparátus óriási komplikálódása és roppant drágulása nem teszi sem könnyebbé, sem kellemesebbé a polgárok életét, és be fogja látni majd minden gondolkodó hazafi azt is, hogy ez eddig követett politikai irány Szt.-István birodalmát lassan kivetkőzteti ősi magyar jellegéből és alakít belőle egy idegen számlára dolgozó internacionális részvénytársaságot.

Ebben a hazában egyedül az a politika lesz üdvös, mely a maga állami feladatait lehetőleg azon formákban valósítja meg, melyeket az évezredek multban a magyar nemzet szelleme teremtet meg, mely formák a magyar faj egyéni jellegének kifejezői.

Nem elég, hogy ez az ország gazdagodjék, nem elég, hogy a művelődés terjedjen benne, hanem kell, hogy közéletünk minden alakulása a magyar nemzet szellemének belyegét viselje magán, kell, hogy a jövő Magyarországa a mult Magyarországan épüljön fel. Nem elég, hogy itt a Kárpátok alján egy jól kormányzott, sokat termelő ország legyen, hanem kell, hogy mindaddig, míg magyar sziveket magyar honszeretét dobogtat, ez a természeti kincsekben, természeti szépségekben páratlan föld megmaradjon annak a mi volt a multban: Szt.-István magyar birodalmának.

Csak az a nép fogja nemzetiségét épségben fenttarthatni és csak az fogja világtörténeti hivatását teljesíthetni, mely az állam és az összes közintézmények kiépítésénél a történeti alapon kiindulva, azon formákat valósítja meg, melyek a népjellemnek megfelelnek. Éppen a manap divó politika szereti a nyelv kérdés fontosságának egyoldalú tulbecsülése mellett a néplelek más, ugyanolyan fontosságu jelenségeit hallgatással mellőzni. Sőt az uralkodó liberalizmus kész a nemzetiségi eszme sovinstikus felhajtása mellett a nemzeti szellem alkotta évszázados intézményeket lerombolni s helyettük a szabadság nevében oly ujításokat be-csempészni, melyek a mennyire ellenkeznek a nép jellemével, éppen annyira hamisítják meg az ország jellegét.

Pedig a közintézmények nemzeti sajátlagossága a népleleknek oly nyilvánulása, melyeket legkevésbé szabad több nyelvű országokban figyelmen kívül hagyni, mert ilyenekben azok képezik a különféle nemzetiségeket összetartó erős kapcsolatot.

Az egészséges nemzeti fejlődés klaszszikus hazájában, Angliában, a közélet minden mozzanata magán hordja az angol szellem bélyegét. Hangzatos jelszavak alatt importált idegen vagy doktrinair elméleti intézményeket Nagy-Britannia közvéleménye mindig visszautasítólag fogadott ha pedig a nemzet a korszellem és a méltányosság követelményeinek engedve, régi intézményeinek reformálásához fogott, ezt mindig azok nemzeti karakterének gondos megóvása mellett és csak hosszas sokszor heves küzdelmek után hajtotta végre. De Anglia ma is oly alkotmány-nak örvend, mely nemzetének valóban husából és véréből való; és ez alkotmány erős paizsa mögött az angol nép zavartalanul él történeti hivatásának.

Éppen ezzel ellenkező folyamaton ment keresztül Franciaország. Midőn a mult század végén a francia nemzetgyűlés a saját bünei és saját mulasztásai miatt roskadozó királyság reformálásához fogott, meg sem kísérlé azt a történeti alapon, a méltányosság követelményeinek kielégítése mellett a népjellem figyelembevételével végrehajtani; hanem elfogadott egy olyan alkotmányt, mely részben rosszul félfogott angol utánszótól, ré-

szint pedig a kor politikai elméleteiből volt összetákolva.

A véres anarchia napjai óta, melyben az ancien régime a tehetetlen reformátorokkal együtt elmerült, a francia nép számtalanszor változtatta meg alkotmányát. Minden új alkotmány telve volt a legtetszetősebb, a lehangzatosabb elvekkel és intézményekkel; de valamennyi megegyezett abban, hogy egyik sem volt a természetes fejlődés eredménye, hanem többé kevésbé hazug elméletek gyakorlati alkalmazása.

Ezért nem volt ez alkotmányok közül egyik sem életképes. A válság Franciaországban chronikussá lett; a nemzet legjobbjai erejét a benső egyensúly fenntartására pazarolja s elvesztette azt a kitűnő helyet, mely annakelőtte őt Európában megillette.

A számra, gazdagságra, műveltségre nézve egyaránt hatalmas francia nép egy tömör, egyvallású egységes nagy nemzetben lakja hazáját. Így elbirja a sok súlyos válságot; a nemzeti szellem, a nemzeti nyers anyag megmarad egy jobb jövő számára.

De ez a mi nemzetségekre, vallásokra szakadozott, közgazdaságban, műveltségben elmaradt hazánk nem nélkülözheti egyikét sem azon, bosszu századokon át kipróbált intézményeknek, melyek a magyar faj fennállását s annak hegemoniáját Szt. István birodalmában biztosítják.

A törvényhozás három tényezője, 'a királyi hatalom, az egyházak, az önkormányzat és e legfontosabb intézmények egymás közötti szigorúan körülvonálozott viszonya képezik azon erős alapfalakat és bástyákat, melyeken a magyar szabadság nyugszik; ezek képezik azt az

évezredes alkotmányt, melyek a magyar faj egyéni jellegét adják meg Szt. István országának. Oseink ezekért küzdöttek annyi súlyos harcot, ezeket hagyták apáink reánk, hogy azokat sértetlenül adjuk át majdan utódainknak. Ez intézményeken kisebb változtatásokat lehetett és lehet eszközölni; de nagyban és egészben vagy megúrtzhatjuk vagy elveszithetjük, de helyettük ez országra alkalmasabbakat a legnagyobb lángéssal sem gondolhat ki.

Magyarország e század közepén már keresztül ment egy gyökeres, mélyreható reformon; a 48-iki törvények lerótták mindazt, mivel ez ország a kornak s a méltányosságának tartozott. A reformált régi intézményeket a nemzetnek ezentul gondosan meg kell óvni, de semmi esetre sem szabad azokat üres sablonzerű vagy idegen népek eltérő életviszonyai közt fejlődött intézményekkel felcserélnie.

A magyar nemzet oly kicsi, ellenségeitől egy körül van véve s a feladat, melyre hivatva van, oly nehéz, hogy ösvényén minden botlás a bukást vonhatja maga után.

Elég volt immár a kísérletezésekből, a radikális ujjitásokból, az internacionális nivelláló törekvésekből. Ezentul újra érvényre kell és fog jutni az az irány, mely az utolsó negyedszázad magyar közéletében az ország nagy kárára feltalálható nem volt: *A szó igaz és nemes értelmében vett konzervatív politikának*, annak a politikának, melynek célja fenntartani az alkotmány magyar nemzeti jellegét, és fenntartani Szt. István birodalmában az ősi szabadságot a magyar faj hegemoniája alatt!

Dr. Marsovszky Endre.

A meghiusult kompromisszum.

(?) Annyi tény és ne merje tagadni senki: Jeles egy kormányunk vagyion ez időszert. Különösen a mi az elvűséget illeti. Egy hónap előtt a vezércikkék és szerkesztői üzenetek között levő minden rovatban, még az állategészségügy rovatában is ritka egyértelműséggel azt írták a liberális lapok, hogy Wekerle, ha török, ha szakad, változatlanul keresztül viszi a főrendiházat a polgári házassági javaslatot, hogy nem enged elveiből egy jottányit s első sorban, hogy olyan garanciákat követel a koronától, melyekkel majd meg fogja hajlítani a dacos főrendeket és a melyek megtagadása esetében inkább lemond. Mi konzervatívok igen jól ismerjük a korona nézeteit, s ezért csak természetes dolognak találtuk, hogy nem adta meg Wekerlének a garanciákat. De már néhány nap mulva ismét ott állott Wekerle a király előtt és azt mondta: Felséges uram! megmaradnék én miniszterelnöknek a garanciák nélkül is.

És meg is maradt a garanciák nélkül. Nem halt meg, hanem megadta magát, mert hát a megadás nem dicősség ugyan, hanem hasznos. De mintha ez esetben mégis rosszul számított volna a Tisza Kálmán és az utca kegyelméből miniszterelnökké lett dr. Wekerle Sándor. A képviselőházban és a főrendiházatban tett azon nyilatkozata, hogy a korona is óhajta, a polgári házasság törvénybeiktatását, nem ijesztett meg senkit. Zichy Nándor gróf nyomban kellő értékre redukálta ezt a közvélemény megtévesztését célzó nyilatkozatot.

Multak órák, multak napok, s minden nap közelebb hozza a házassági javaslatot második leszávazásához a főrendiházatban. Wekerléék kezdtek hűledezni. Boldog Isten! Nincs garancia! Mi lesz? Hát az lett, hogy az a liberális, az elvű, az az intranzigens Wekerle-Szilágyi-kabinetnek nevezett konzorcium felvetette a kompromisszum kérdését. Jól megjegyzendő, nem az ellenzék vetette fel e kérdést, hanem a kormány. De a kormány, mint már sokszor, ugy most is elszámította magát. Körmönfont ravasszággal

TÁRCA.

Álmatlan éjszakák.*)

Írta: Égly Mihály.

Pompás ebédutáni hangulatban voltunk... A leeresztett halványzöld színű ablakfüggönyt néha meglöbentette a szellő s a kis nyíláson belopódzó májusi sugarak pajzánul ineselegve játszottak, fényes, villogó izeket, vonalakat írva a szoba fülhalmjában.

Az ősi, családi karosszékben ülve Teresi néni szorgalmaskodik, de mindhiába... A kőtes ki-kicsuszik remegő ujjai közül s hóféhér galambos feje bóbiskolni kezd erre arra, míg egy beröppönő pajkos sugár fel nem rezzenti édes szenderéből.

Az én két hetes kis feleségem pedig egy nagy, kék selyemmel borított hintaszékben hajtogatta magát halkán, csendesen... Őlében egy felnyitott lírai kötet hevert s valahányszor ránéztem, úgy tett, mintha olvasna.

Pedig valószínűleg csak markirozta az olvasást, mert olykor-olykor önfeláldozóan egy fülbemászó keringő részletet dudolgotatott lágyan, elhalóan, azt, amelyet esküvőnk napján jártunk elozlött — két héttel.

En pedig őseim szokásához híven nem adtam alább a tigris bőrnél. Ott tartottam sziesztáimat a tigrisbőrrel borított, régi faragványokkal ékesített divánon, gomolygó füstkarikákat eregetve. Közbe-közbe önelégülten s végtelen boldogsággal nézegettem a fiatal asszonykára, a ki úgy nézett ki rózsaszínű ruhájával a hinta széken, mint alkonyatkor az ég kékján uszó bárány fel-

hőske, melynek tiszta hóféhére halvány rózsaszínbe olvad a lenyugvó nap bíboros sugaraitól...

Ez édes családi kör mosolygó derűjében meglevenedtek előttem a multak emlékei, a vándorlások napjai, mikor ép ott volt az én „otthonom“ a hol a fáradság vagy az éj utolért; mikor még anyám volt az egész világ, anélkül, hogy egy picike fészket is magamnak mondhattam volna... Mily koldus voltam én akkor!

Majd megjelentek előttem a jó cimborák, azok a jó kedvű, aranyos kedélyű fiúk, akik úgy hónap vége felé bikavernek nevezik még az Szelesnyák bácsi bicskanyitogató kareosát is, csakhogy kedvében járjanak az öregnek. Vajon miket is csinálnak esténként? Most is oly pontosan megjelennek a fehér asztalnál, gondolkodnak-e rám? Járja-e még kedvenc nótájuk „Megálljon kend hó, itt a fogadó“?

Az átélt, vidám, gondtalan órák mind mind újra meglevenednek emlékezetemben, csábító kalaidoszkop gyanánt csillogtatva a multak apró, léha örömeit.

Ugy félig melancholikusán néztem az elvesztett, sajátosan csillogó képet, de csak egy röpké pillanatig.

Visszagondoltam sokszor a töltelék nélküli kolozsvári káposztára, melyeket a termotes Szelesnyák néni valahol Csehországban tanult készíteni; azokra a nyul aprólékokra, miket úgy „vad idején“ néha-néha megörvendeztetésül az előző napról maradt bornyuhusból készített, letagadva azok valódiságáért akár a fénylő csillagokat is!

S most? ... (Mintha a feleségem sóhajtott volna! Nem, nem, elsunnyadt szegényke, álmodozik virágos tavaszról, dalról, szerelemről...)

És most? Rövid házasságom ebédjeinek menüi rózsás betűkkel vorulnak el szemeim előtt, látom a pirosra, ropogásra sütött kaptant, a felsőges műléssel feltálat rost-beafot, a fehér belül, rózsás haju ducos kenyéret, érzem a párolgó leves pompás illatát, a szívem hangosabban dobog, valami kéjes érzés nyilallik át egész valóm, szemeim félig lecsukódnak s boldogságomban egy hosszú sóhaj száll el ajkaimról...

A z i h l e t p e r c e! Hallom halkán suttogni feleségemet

Mintha e szavakra égni éreztem volna arcomat, mint mikor valami bizonyos piróntól, de egy pillanat alatt tisztában voltam a helyzettel és írói reputációm érdekében markirozni kezdtem az ihlet perocét, majd noteszemet véve elő, pár szót jegyzék bele.

— Mutassa Sándor, mit ír? szólt kíváncsian, szinte azzal a gyermekes csodálkozással nézve reám, melylyel a bakfis leánykák az írók iránt viseltetnek.

E kérdése meglehetősen zavarba hozott mert tulajdonképp magam sem tudtam, hogy mit írjam, de egy két hetes asszonykának lehet-e kíváncságot megtagadni?

Meghatottan olvasta el az összefüggés nélküli szavakat s a végén pedig kijelenti, hogy nem érti.

— Természetes, felelém, hisz csak vázlat.

— Novella vázlat?

— Igen.

— Oh mesélje el édes Sándorom, mesélje el S egy apró számolty oda huzva közlembé figyelni kezdett.

Kezdem nem valami kellemesen érezni magamat. Mit meséljek? Azon gondolkodtam,

*) Mutatvány szerzőnek „Verőfény“ c. sajtó alatt 1-76 kötetéből.

akarta a főrendi ellenzékét rábírní, engedjen valamit olvoiból, majd ő is enged valamit. De az egész kísérlet a kormány csufos kudarcával végződött. Az első értékelésen öt hat tagja volt jelen a főrendi ellenzéknek, a tegnapielőtti már csak kettő, a többi főrendek mind kormánypártiak voltak. Az értékelések nem vezettek semmi eredményre, csak arra, hogy kár volt a kompromisszum kérdését felvetni.

Hiába valónak bizonyult a garanciák elejtése, hiába valónak Wekerle hivatkozása a király akaratára, hiába valónak Szilágyi József koronaőr korteskedése, az ellentétek a kormány és a főrendi ellenzék között áthidalhatatlanok s egyelőre csak egy biztos: az, hogy a főrendiház másodsor is lefogja szavazni a polgári házasságot.

Az értékelés Szilágyi József koronaőr a Főrendiház másodelnöke hívta össze — a kormány megbízásából. Az ülést is ő vezette.

A főrendiház ellenzék tagjai közül csak kevesen jelentek meg.

A tanácskozás a főrendiház egyik bizottsági termében folyt le. Szombaton délután 3 órakor kezdődött s fél 5-kor végződött.

Jelen voltak dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter, Szilágyi József koronaőr, Czorda Bódog, Karap Ferencz, Hollán Ernő, id. Széchenyi Imre gr., ifj. Széchenyi Imre gr., Festetics Taszilo gr., Rudnyánszky József br., Máriaassy János, Andrássy Aladár gr., Keglevich István és Gajgázó Salamon.

Szilágyi József elnök üdvözölte a jelenlevőket s vázolta a tanácskozás tárgyát, hangsúlyozta, hogy a reform életbeleptetését a korona is óhajtja.

Rudnyánszky József br. fejtegette a maga álláspontját. Propozíciója az volt, hogy a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot abban az értelemben módosítsák, hogy köteleztesse a felek az egyházi kötésre s a polgári hatóság csak abban az esetben köthesse meg végérvényesen a házasságot, ha a feleket egyházuk papjai össze nem adják. A mi különben csak nem teljesen meggyőzők Apponyi Albert gróf álláspontjával, tudniillik a Nothcivile-hevel.

Ifj. Széchenyi Imre gr. indítványa enyhébb volt ugyan, de kardinális alterálja a

hogy melyik irónak kivonatoljam a művét, amelyet ő nem ismer, de az eszmétől viszáriadatam, hátha Plágiozippust fogok az én kis asszonyomban? (Még csak az kéne!

— Na, mesélje el édes Sándorom!

Kritikus helyzetemben nem tehettem mást, mint egy rég megírt humoreszkemet, melyet már felolvastam egy féltucat jótékony célu hangversenyen, kezdtem új műnek átgyúrni (esetleg még pályázhatom vele az akadémián) s néhol a hatásosabb részeket szó szerinti átvetttem.

Hallgatta, hallgatta, de csak immel-ámmal.

A szójátékok, melyeket minden felolvasásnál zajos tetszésben részesítettek, ő reá nézve csütörtököt mondtak; a komikus helyzeteket, melyek mindig általános derültséget keltek, a legkevésbébb som méltánylást, szóval mondjuk ki kereken: vázlatom teljes fiaskót vallott.

— Aztán mindig ilyen mókás dolgokat szokott irni? kérdé lehangoztan.

— Hiszen édesem a humorista csak nem írhat tragédiákat?

Pedig látja, mily szépek, elbájolók azok a nemesfajta történetek. Mint óriási történetek, mint óriási áthidalhatlan a külömbőség azok s emezek között. Azok felemelik a szívet, vonzzák fel a magasba, a csillagok világába, ahol a fenséges eszmék, ideálok teremnek, míg anyaguk csak lent a porban járnak, a hétköznapiasság alakjai között s azokat is elferdítik, elcsúfítják, ép úgy mint a domboru tükör, mely viszában mutat minden arcot. (Vége köv.)

kormány álláspontját, és közel áll a császár-paragrafushoz.

Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök és Szilágyi Dezső igazságügy-miniszter javasolták, hogy a törvényjavaslatot, mielőtt a főrendiház újabb tárgyalás alá veszi, adják ki a főrendiház-hármas bizottságának.

E körül forgott azután a tanácskozás jó hosszú ideig.

Sem a két ellenzéki propozícióra, sem a miniszterelnök és az igazságügy-miniszter javaslatára nézve megállapodni nem tudtak.

Az eszmecsereben a jelen voltak mind résztvevők. Csak Hollán Ernő nem, mert az ülésről a megnyitás után nem sokára eltávozott.

Szilágyi József elnök látván, hogy a tanácskozás megegyezésre nem vezet, fél 4-kor az ülést berekesztette.

BELFÖLD

— **Koronaőr-jelölt.** Radvánszky Géza báró, kit sürűn emlegettek mint intendáns-jelöltet, egyelőre végképp kiesik a korbáncióból. Arról értesülünk ugyanis, hogy az elhunyt Vay báró helyébe ő van koronaőrnek kinevezve. A kormány első sorban Pédmanický Frigyes bárót kínálta meg a méltósággal, de a báró vagyoni viszonyaira való tekintettel, nem volt hajlandó azt elfogadni.

— **Az új földmívelésügyi miniszter** még mindig nincs meg. Legújabbban a kormány ifj. Széchenyi Imre gróffal tárgyal a fontos tárgya ügyében. Abban az esetben, irja a "Hazánk", ha Széchenyi gróf e tarcát elvállalná, Mikló s Ödön földmívelésügyi titkár, ki a grófnak jó barátja és sok tekintetben elvtársa, megmaradna állásában. Jellemző, hogy Wekerle saját pártjában nem talál alkalmas jelöltet s az ellenzékben kénytelen keresni az új minisztert, mert ifj. Széchenyi Imre gróf a főrendiházban tudvaleg a polgári házasság ellen szavazott. De jellemző az is, hogy a demokrata Wekerle a főurak között keres minisztert. Talán még sem igaz, a mit Wekerle lapjai olyan makacsul állítanak: hogy t. i. főuraink nem tudnak, nem tanulnak semmit és nem érdeklődnek a nemzet vitális érdekei iránt.

— **A közoktatásügyi államtitkár.** Eötvös Lóránd báró vallás- és közoktatásügyi miniszter tudvaleg Pulszky Ágostot szemelte ki államtitkárául. Hogy a kinevezés eddig késik, annak az oka a kormánylapok szerint az, hogy Pulszky mint államtitkár saját atyjának, Pulszky Ferencnek, a nemzeti muzeum szabaddómives igazgatójának főnöke volna, s hogy ezt maga Pulszky Ágost nem óhajtja. Ez azonban, mint a Nemzeti Ujság írja csak ügy. A kinevezés elhatározásának valódi oka Pulszky képviselői mandátuma, melyet a kinevezés komolyan kockáztat, mert a verbási kerület választói ha ismét választásra a dolog, megbuktatnák Pulszkyt, ki jelenlegi mandátumát ugyanis elég drágán fizette meg.

— **A szövetkezeti törvény reformja.** Az igazságügy-miniszter elhatározta a kereskedelmi törvény szövetkezeti részének gyökeres reformját. Ezen feladattal Nagy Ferenc budapesti egyetemi tanárt bízta meg, ki a tervezetet remélhetőleg még ez év folyamán olyan alakban készíti el, mely a kiválmaknak meg fog felelni. Ez esetben a pénzügyi miniszterium kebelében készült külön javaslat szükségé elesenék.

KÜLFÖLD.

— **Németország.** Berli levelezőnk írja nekünk: Minálunk jelenleg az általános érdeklődés két vitális kérdésre irányul: Az állítólag rossz közigazdasági helyzetre s az ezüst olcsó árára. Ugy a porosz kormány által összehívott agrárértékelés, mint a birodalmi ezüst-konferencia teljesen eredménytelenül végződtek, a mint ezt a kormány képviselői is kénytelenek

voltak elismerni. A konferenciák főcélja, az agráriusok elégtelenségének eltiltése, nem éretett el, míg az állami segély lehetetlensége az agráriusok által indítványozott uton drasztikusabban bizonyosodott be, mint valaha. Törvényhozási munkálatai egyáltalában krónikus sikertelenségben szenvednek, a mint ez most különösen Würtembergben az alkotmány-revizio kísérleténél kitűnt. Minthogy ugyanis a lakosság egy cseppet sem nyilatkozott a revizio mellett, a miniszterelnök az erre vonatkozó javaslatot egyszerűen visszavonta.

Az Anglia és Belgium közt kötött szerződést, mely a két állam afrikai gyarmatai határainak biztosítását célozza, az itteni politikai körök határozottan elítélik, mert a szerződés élenként érinti Németországot és Franciaországot afrikai érdekeit. Különösen gancsolják az angol kabinet kalmárszellemét s egy új Kongo-ankét tanácskozásait várják.

Az evangélikus szövetkezet, melynek célja izgatni a katolikusok ellen, jelenleg sürgős petíciókat intéz a birodalmi tanácshoz, melyben a jezsuitákat kitélő törvény fenntartását kéri.

— **Olaszország.** Crispi miniszterelnök szombaton életveszélyben forgott. Mikor ugyanis délután 2 órakor kocsin a képviselőházba ment, egy fiatal ember rálélt, de nem talált és Crispi sértetlenül a merénylő letartóztatása után tovább hajtott. A merénylő neve Loga Pál, Lugoban (Romagnában) született 25 éves, állítólag asztalos, a Marat nevet is viseli és több anarhistista egyeslet tagja. Azt vallja, hogy eskis aból a célból jött Rómába, hogy Crispi megölje. Anarhistának mondja magát és sajnálja, hogy terve meghiúsult. A merénylet a városban élénk izgatottságot keltett. A király főhadisogódt küldte Crispihez, hogy sajnálatát fejezze ki a merénylet alkalmából és szorenese kívánatainak adjon kifejezést, hogy sértetlen maradt. Hasonló érzelmeiknek adtak kifejezést a szenátus és Róma város községe tanácsának küldöttségei is. Crispi számos üdvözlő táviratot kapott.

— **Franciaország.** A N. Fr. Presse párisi levelezője felkeresett egy magasabb külügyminiszteri hivatalnokot, ki az Ausztria-Magyarország ellen folytatott vámháboru kérdésében azért nem akart nyilatkozni, mert a tárgyalások még folynak, de meg van róla győződve, hogy a francia kormány nem akarja a konfliktust elmérgesíteni; vámháboruról még ma szó sem lehet és bizonyára lehetséges lesz a vitás pontokat kiegyenlíteni. A francia kormány egyáltalában nem ért egyet Turrel javaslatával s ezen felül az is figyelembe veendő, hogy a vámtételeket nem lehet máról holnapra megváltóztatni. Nagyon valószínű továbbá, hogy Ausztria-Magyarország a javaslat elfogadása esetében represszáliákkal fog előállni s mindenekelőtt fel fogja mondani az irodalmi konveniót, a mi nagyobb anyagi veszteséget jelent Franciaországnak, mint nekünk az, ha egyes árucikkeinket nem exportálhatjuk Franciaországba.

— **Anglia.** Londonból jelentik, hogy a felsőház szombaton 129 szavazattal 120 ellenében elvetette második olvasásában azt a billt, mely az elhunyt feleség nővérével való házasságot megengedi.

— **A marokkói trónváltóság.** A londoni Reuter-ügynökségnek jelentik Tangerből: Az angol követ hírt kapott, hogy Abd-el-Azizt június 12-én este Fezben szultánná proklamálták. Teljes nyugalom uralkodik. Az angol alsóház tegnapielőtti ülésén Grey államtitkár közölte, hogy a Marokkó iránt érdeklődő összes európai hatalmasságok közt eszmecsere folyt és az az általános óhajlás nyert kifejezést, hogy a hatalmak egyetértően járnak el, hogy Marokkóban a status quo a menyinyben európai érdekeket érint, azután is megmaradjon. Az új szultán formális elismerését még nem határozták el.

TÁVIRATOK.

A kompromisszum.

— **Budapest**, jun. 18. (Saját tudósítónktól.) A kormány kettős kudarcát után sem hagyott fel kísérleteivel a kompromisszum létesítésére. Most újabb tárgyalásokra hívta meg a főrendi ellenzékét. Most már a kormány is el van készülve arra, hogy csütörtökön a polgári házassággal együtt felne támadjon.

A főrendiház ülése.

— **Budapest**, jun. 18. (Saját tudósítónktól.) A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor mérsékeltén látogatott ülést tartott, melynek nagyobb érdekességét csak az a körülmény kölcsönözött, hogy ma tüzték napirendre a képviselőház renunciumát a polgári házassági javaslatra vonatkozólag.

Szlávy József koronáér másodelnök megnyitván az ülést, néhány csekélyebb fontosságú előterjesztést tett, mire

Rudnyánszky József báró jegyző előadta az igazoló bizottság jelentését Zich Tivadar gróf képviseletének elismerését fogalmazó kérvényéről, s a főrendek jegyzékének folytatásának kiigazításáról.

Következett, *házassági jogról szóló törvényjavaslat második tárgyalási napjának meghatározása.*

Rövid vita után, melyben Szilágyi Dezso igazságügyi miniszter, Zichy Nándor gróf és Keglevich István gróf szó-láltak fel.

Szlávy József elnök határozatilag ki-mondotta, hogy a javaslatot *második tárgyalás alá csütörtökön, a hó 21-én veszi a főrendiház.*

Ezután a főrendiház általánosságban és részleteikben több apróbb törvényjavaslatot fogadott el, mire az ülés röviddel 1 óra előtt véget ért.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 18. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház mai ülésén harmadik olvasásban is elfogadták a függő államadósá-gy részének bevonásáról és a nem ál-lami tanítók nyugdíjazásáról szóló törvény-javaslatokat.

Következett az osztrák-magyar-orosz kereskedelmi szerződés beicikolyozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Görgey Béla elnök ajánló beszéde után Lukács Béla kereskedelmi minisz-ter is ajánlotta a törvényjavaslatot elfoga-dásra. Még Endrey Gyula és Bujánovics Sándor beszélték a javaslat ellen, mire a ház ezt általánosságban és részletei-ben elfogadta.

Angol-belga-német konfliktus.

Berlin, jun. 18. (Ered. táv.) Az Anglia és a belga fenhatóság alatt álló Kongó állam közt kötött szerződés annyira sérti Németország afrikai érdekeit, hogy Német-orosz, ha ezen sérelmei nem orvosálhatók, el van határozva a Kongó-állam semleges-ségét el nem ismerni.

Városi és megyei hírek.

— **Dr. Steiner Fülöp** megyés püs-pök a ma délelőtti gyorsvonattal Budapestre utazott, hol jelen volt a főrendiház mai ülésén. Á püspök ma este ismét hazérkezett.

— **A fejevári szőlőhegy ven-degei.** A fejevári szőlőket elpusztította ugyan a filloxera, de a régi magyar vendég-szeretet még nem pusztult el. Ily őszinte magyar vendégszeretettel fogadott szőlőjében egy előkelő fővárosi társaságot vasárnap Szekely Kristóf, a városnak ezen felszázad óta tevékeny és általánosan tisztelt polgára. Vele Biscara József fővárosi bizottsági

tag és kir. főmérnök kíséretében érkeztek hozzá Márkus József polgármester, Mihajlovits miniszteri osztálytanácsos, Lud-vigh a János-kórház igazgatója, Lányi Hugó főszámvevő, Moldoványi fővárosi bizottsági tag stb. Városunkból ez alkalom-mal hivatalosak voltak Havranok Jó-zsef polgármester, Major Ferenc főorvos és Tóth István főjegyző. A társaság az egész napot együtt töltötte és a fővárosi urak a legkellemesebb hangulatban töltötték az egész napot, s ennek az ebéd és vacsora alatt számos felköszöntőben kifejezést is ad-tak. Így Márkus polgármester a főváros és Fejevár közötti szorosabb barátság-ra üritette poharát, Havranok polgármester és dr. Major pedig viszont a fővárosi vendégek-et éltették. A vendégek ma hajnalban utaztak vissza Budapestre.

Kath. asztaltársaság Székes-Fejervárott.

Tegnap, azaz vasárnap d. u. 4 órakor a kath. legényegylet helyiségében iparos és földmivelőköl álló polgárok gyü-lést tartottak és elhatározták, hogy kath. asztaltársaságot alakítsanak, melynek célja barátságos összejövetelek, tisztességes olvas-mányok mellett a józan kath. hitélet fölkel-tése, rossz szokások leküzdése s a közös kath. érdekek támogatása. Az értekezlet ideiglenes tisztviselőket választott és a tag gyűjtés munkáját megkezdette; annak be-fejezése után rendszeresen megalakul, a városrészek séerint asztaltörökké csoportosul. Az értekezlet kimondotta, hogy a mint az asztaltársaság tagjai nagyobb száma szapo-rodnak, azonnal katolikus népkör címe alatt egyesülnek egy közös helyiségben. Az értekezlet Szentiványi Károly szö-kecsygházi hitszónokot kérte fel vezetőjének. Itt is felszólított polgártársainkat, hogy minél számosabban iratkozzanak alá a köz-kezőn forgó gyűjtőíveken.

Vizsgálat a papnöveldeben.

A székesfejervári szeminarium III-ad és IV. éves hittanhallgatói ma f. h. 18-án d. e. 10 óratól 1 óráig vizsgáztak a szeminarium dísztermében Prifach József püspöki helynök pápai prelat, az intézet prodi-rek-tora és a káptalan tagjai előtt. A vizsgálatok holnap d. e. 10 órakor folytattnak, a mikor az I. és II. éves hittanhallgatók ko-rülnek vizsgálat alá. A mai vizsgálatok, mint értesülünk, jó sikerrel végződtek.

Vizsgálat hangverseny.

Kneifel Ferenc székesgyházi karnagy, ki már néhány év óta a legszebb sikerrel működik városunkban mint ének- és zongoratanár, e hó 28-án délután fél 5 órakor zártkörü vizs-gálati hangversenyt rendez tanítványaival. A hangverseny a Vörösmarty-kör termében lesz és az izléssel és nagy műgonddal ösz-szeállított program szerint igen szépek és élvezetesnek ígérkezik, amiért is előre irá-nyítjuk rá az érdeklődők figyelmét. A hang-verseny műsorát a következőkben adjuk:

1. „Die Mühle“ Jentsentől, zongo-rán előadja: Spitzer Aladár. — 2. „Szöveg Mendelssohntól, zongorán előadja: Peuser Erzi k. a. — 3. „Promenade à Châtelard“ Bendeltől, zongorán előadja: Andrásffy Alice k. a. — 4. „Ständchen“ Jentsentől, előadja: Faykiss Ferenc. — 5. a) „Im Herbste“ Franztól, b) „Magyar népdalok“ énekl: Peuser Erzi k. a. — 6. „Spinnrädchen“ Bendeltől, zongorán előadja: Spitzer Margit k. a. — 7. „Nokturne“ Chopintól, zongorán elő-adja: Liebhart Etel k. a. — 8. a) „Sommerabend“ Lassentől, b) „Magyar népdalok“ énekl: Peuser Margit k. a. — 9. „Rondo Capriccioso“ Mendels-sohntól, zongorán előadja: Prokopius Janka k. a. — 10. a) „Die Thräne“ Rubinstaintól, b) „Magyar népdalok“ énekl: Liebhart Etel k. a. — 11. „Impromptu“ Reinholdtól. zongorán előadja: Fay-kiss Ilona k. a. — 12. a) „Über's Jahr“ Bohmtól, b) „Vesperi Sicilienne“ Verdittől,

énekl: Prokopius Karolina k. a. — 13. „Valse Brillante“ Moszkowskitól, zongorán előadja: Faykiss Irén k. a. — 14. „Suite en forme de valse“ Vég-h-től, 4 kézzel előadja: Faykiss Ilona k. a. és Faykiss Irén k. a.

— **Esküvők.** Schilhann János, a déli vasút állomás fűtőházi főnöke f. hó 16-án vezette oltárház Szombathelyen Ajkás Irén kisasszonyt. A menyekző a vőlegény gyásza miatt egész csendben tartatott és a fiatal pár az esküvő után azonnal Székesfejervárra utazott. A helybeli vasuti tisztikar őszinte óvációk közt várta az érkező párt, melyhez Thomka gépész-mérnök üdvözlő beszédet intézett míg a va-suti gépgyár dalárdája két remek dalt énekelt. — Nyitrai Ferenc tegnap reggel eskü-dött örök hűséget a felsővárosi plébánia-templomban Fránya Károly helybeli iparos leányának, Mariskának.

— **Visszatérés.** Vellner Mártonné szül. Simon Katalin tegnap reggel ol-hagyván az evangélikus felekezetet, vissza-tért a katolikus egyház kebelébe. A vissza-térés a felsővárosi plébánia templomban történt, hol a visszatérő Tamás Vilmos plé-bános kezébe tette le a kath. hitvallást.

— **Halálözök.** Aschenbrenner Eleo-nóra szombaton reggel fél 9 órakor 78 éves korában meghalt. A boldogult hült tetemei ma délután Rác-Almásra szállították, hol a családi sírboltban örök nyugalomra fognak helyeztetni.

— **A város gazdasági szakosz-tálya** tegnap, vasárnap, Tomcsits Gyula városi tanácsos elnöke alatt ülést tartott. Az ülés lefolyásáról a következőket jelent-hetjük: Nádasy Ferenc azon ajánlatot tette a városnak, hogy Székesfejervár terü-letén átvénné az emberi excrementumokat műtrágya előállítására. Az ajánlat át-tanulmányozására és gyakorlati keresztül-tele végett annak idején egy szűkebb körű bizottság küldetett ki, de ennek szerep már nem jutott, mert a városi közgyűlés időköz-ben kimondotta, hogy a trágya kivitele a város határából közgazdasági érdekekből meggátolandó. Minthogy az ajánlattevő vál-lalkozó oly öncélú szolgáltna, mely a közön-ség közgazdasági érdekeivel öletében áll, ennél fogva a szakosztály nem bocsátkozott az ajánlat tárgyalásába, hanem elhatározta, hogy az ügyet elintézetlenül visszaküldi a tanácsnak. Elnök egyuttal jelentette, hogy a városi közgyűlés utatitása folytán az emberi excrementumok helyi értékesítése végett. a közegészségügyi követelményeknek is szem elgt tartásával a kérdést tanulmányozás tárgyává tette, sőt ezt gyakorlati ténykedés-sel is egybekapcsolta, a mennyiben a tonna-rendszerű tözgeszróó árnyékszékkel kísér-letet tett. Erről szóló jelentését már beadta a tanácshoz s így az ügy megvalósulása felé halad. Véglegesen majd a közgyűlés fog dönteni.

Zimmermann József, id. Stol-zenberger Ferenc, Hortolányi János, Jankovics Józsefné azt kérték, hogy a bika-szigeti dűlőben fekvő haszna-vehetetlen városi legelő, szőlővel beültetett földjeik meghosszabbítására ölenként 20 krajeárjával eladassék. A szakosztály elhatá-rozta, hogy a kérelmet pártolólóg fogja a tanács elő terjesztetni.

— **A malomcsatornabeli közfürdő** használati szabályzatát most adta ki a városi hatóság. A szabályzat a következő képen hangzik: 1-ször. A közfürdő évente június hó 21-től, szeptember hó 15-ig napon-kint reggeli 5 óratól kezdve esti 8 óráig igénybe vehető. 2-szor. A közfürdő reggeli 5-től 8-ig férfiak, 8-tól délután 2 óráig kizárólag nők, azontul pedig esti 8 óráig férfiak használhatják. Nyole éven aluli gyer-meknek mindig csak felügyelővel együtt jelenhetnek meg. 3-szor. A közfürdőt haszn-álók minden szemérem és illedélem-sértés-től óvakodni tartoznak. 4-szor. A rend fen-tartására egy e célból alkalmazott egyén ügyel fel, kinek intelmei a fürdőzők figye-

lomba venni kötelesek. 5-ször. Vetkezésre és öltözködésre közös, úgy elkülönítet zárkák szolgálván, utóbbiak külföldi díjazás elé esnek. 6-szor. Önkenyenesen vállalkozó uszómester a fürdőben oktatásokat adhat és pedig a tulajdonos várossal szemben ingyen. — Fürdőhasználati díjak. Egyszeri fürdésért mely egy órahosszán túl egészségi szempontból sem terjedhet, személyenként 3 krajcár fizetendő. Egy külön zárkaért egy fürdés után 5 krajcár, egy uszónadrágért 2 krajcár, egy lepedőért 3 krajcár díj jár. Fürdőjegyek a felügyelőnél váltandók. Jegy nélkül talált fürdőzők ötszörös díjat fizetnek. A fürdés és zárkadíjak a várost, a ruhadíjak pedig a felügyelőt illetik.

— **Négy napos sakkverseny.** Pozsonyól írják nekünk, hogy az ottani sakk egyesület tagjai s a közönség is négy napon át nagy érdeklődéssel várták a Marco György európai híri bécsi sakkjátékos és a nemrég a székesfejvári realiskolához kinevezett Exner Győző tanár mérkőzésének eredményét. Naponta egy pártit játszottak d. u. 4 óratól esti 9 óráig. Az első két napon Marco nyert, a harmadik mérkőzés eldöntetlen maradt, a negyedik napon Exner lett a győztes. A száz korona díjat ekként Marco kapta. A versenybírák: dr. Bozók Endre, Strada Aurél és Weinert Győző megállapították az eredményt, melyet Zamoszky József gróf, az egyesület elnöke hirdettet ki.

— **Szökevény család.** Martonvásárról írják nekünk, hogy ott a hó elején Nagy János sárkeresztúri születésű család gazdájától, Turcsányi Jánostól megszökött. Szökése előtt jogtalanul magához vette a gazdájánál letett eselődönyvét is s a vaáli fősolgabírói hivatal ezért most körözi.

Különfélék.

— **Perjel választás Pannonhalmán.** Szombaton, a hó 16-án választották meg Pannonhalmán a tihanyi apátta kinevezett Halbik Ciprián perjel utódját. A beadott szavazatokból kaptak Kroller Miksa győri főgymn. igazgató és házfőnök 92, Németh Vince komáromi igazgató 52, dr. Varga Samu pannonhalmi alperjel 41, Acsay Xav. Ferenc esztergomi tanár 38 szavazatot. Így tehát valószínűleg Kroller lesz pannonhalmi perjel.

— **A veszprémi kath. főgimnáziumban** f. hó 11—13-án tartották meg az érettségi vizsgálatot, melyen Spitzkö Lajos tankerületi főigazgató elnökölt. Az eredmény 2 jeles, 11 jó és 10 egyszerűen érett, három megbukott. A humánus és ügybuzgó tanári kar tanításával a város közönsége nagyon meg van elégedve.

— **Husz éves találkozóra** bocsátották ki meghívót dr. Köszeghy József és dr. Óváry Ferenc veszprémi ügyvédek azokhoz, kik a veszprémi kath. nagygimnáziumban együtt tanultak. A találkozó Veszprémben lesz aug. 5-én, mikor is 1/2 10 óra-
kor misét hallgatnak, déli 1/2 1 óra-
kor ebéd a Koronában, délután társas kirándulás Almádiba, hol bankett és tánc lesz.

— **Kerékpárverseny.** A veszprémi torna-egyesület jun. 24-én nagyobb szabású bicykli-versenyt rendez, melyre nevezések történtek Budapestről, Székes-Fejervárról, és Győről.

— **Fekete kenyér a német császár asztalán.** Német lapok írják, hogy a fekete kenyérnek, mely főtalálékát képezi a schleswig-holsteineknek, sohasem szabad hiányozni a német császár asztaláról. Ez a császárné egyenes kívánságára történik, ki még a szülői házból ismeri ezt a kenyeret, melyet Schleswig-Holsteinen kívül másutt alig lehet találni. A német császár asztalára a húst is Schleswig-Holsteinből szállítják.

— **A Balti-tenger csatornáján** a munkálatok a befejezéshez közelednek. E

csatorna tudvalevőleg az Északi-tengert a Balti azaz Keleti-tengerral köti össze, megtakarítva a nagy utat, melyet Dánia megkerülésével eddig kellett tenni. Jelenleg már a világítás rendszeresítésével foglalkoznak az intézők. Elhatározták, hogy 25 gyertyalángfényű villamos lámpákkal fogják a világítást eszközölni. A lámpákat a csatorna két partján egymástól 250 méter távolságra állítják föl, 4 méternyre a föld színétől. Minden ponton 12 izzó lámpát alkalmaznak. A megnyitást 1895. évi április 1-ére tervezik.

— **A varrógép jubileuma.** Nyolcvan éve annak, hogy a varrógépet, e föltte hasznos és azóta nélkülözhetetlenül vált szerkezetet feltalálták. Feltalálója egy Madersperger József nevezetű bécsi szabó volt, a ki hét évi fáradságos kísérletezés után, bőgre feltalált egy oly gépet, melylyel az emberi kéz által végzett varrást helyettesíteni lehetett. Ferenc császár szabadalmat adott az élelmes szabónak találmányára, a ki különben osztozott a legtöbb feltaláló sorsában: nem értékesíthette találmányát s szegényen halt meg.

Irodalom és Művészet.

— **Verőfőny.** Jelentettük már, hogy Éggy Mihály fővárosi hírlapíró, a „Magyar Allam“ belső dolgozó társa s lapunknak is munkatársa „Verőfőny“ cím alatt humoros tárcakötetet ad ki. Midőn lapunk mai számában mutatványt közlünk a kath. közönség előtt már évek óta előnyösen ismeretes fiatal szerzőnek kötetéből, melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe szerzőnek ezen legelső művét. A kötet már sajtó alatt van s legközelebb meg fog jelenni. Egy füzött példány ára 1 frt, remek diszkötésben 1 frt 60 kr. Az előfizetési pénzek szerző nevére küldendők (Budapest, Zöldfa-utca 43.)

— **„Nemzeti Ujság.“** Tegnap vasárnap jelent meg a nemzeti párt új hivatalos lapja, a „Nemzeti Ujság“, melyre olvasóinkat már többször volt alkalmunk figyelmeztetni. A lap első száma első helyen „egészséges közvélemény“ cím alatt igen figyelemre méltó cikket közöl a p p o n y i Albert gr. tollából, melyben a nemzeti párt vezére a jelenlegi kormány-rendszert elítélve, a nemzeti szabadelvű jogosultságot fejtegeti és azt mondja, — a miben nem adhatunk neki igazat — hogy az egyházpolitikának csak kis részlete, vajjon a polgári házasságnak kötelező vagy nem kötelező formája igazasság törvénybe. — A lap programjában kifejti, hogy harcolni fog a jelenlegi kormány-rendszer ellen, de Deák Ferenc hagyományait, a nemzeti kultúra fejlesztése, a nemzeti kultúra fejlesztése a nemzeti kultúra fejlesztése, a nemzeti munka támogatása s a szabadelvűség lényege és nem üres jelszavai mellett. Az első szám ügyesen van szerkesztve s azt a benyomást teszi az olvasóra, hogy a „Nemzeti Ujság“ komolyan, alaposan fogja fel zsurualisztikai feladatát s távol áll azon humbugtól, mely a liberális sajtóban az egész magyar sajtó jó hírnevének nagy kárára napról-napra inkább lábra kap. A miért is azt hisszük, hogy az új lapnak szép jövője lesz. A nemzeti ujság felállítás szerkesztője dr. Günther Antal, publikisztikai gárdánk egyik legérdemesebb tagja.

Közgazdaság.

— **A vetések állása.** Rác-Almásón viharokkal és óriási szelekkel járó hideg idő nagyon káros hatással volt a növényekre. A buza roszdás, néhol megdült, másutt meg

a hesszeni légy pusztította el nagyrészt. A rozs jól áll, szeme majdnem teljes, néhány nap múlva már aratható. A zab kalászeit hányja, elég jól gyarapodik, az árpa sokat szenvedett a rosz időtől, némely részen a jég is sok kárt okozott benne. A tengeri sárga, itt-ott a drófféreg rongálja. A takarmányrét csaknem egészen tönkretették a bolhák. A kaszálók közepesek. A szőlő dúsan virágzik.

— **Nagy jégverés a Balaton vidékén.** Ugyiszólván napról-napra megkívánja rettenetes áldozatait ezen a vidéken a jég. Most ismét Lovas, Paloznak, Alsó-és Felső-Ors községek határait verte el, rettenő károkat okozva; helyenként 20—25 dekás jégdarabok is hullottak, minden termést letarolva, a gyümölcsöt földreterítve. — A lakosság igen levert. A már felelésben levő ősi vetéseket több helyen le kell kaszálni.

— **Nemzetközi malom- és sütőkiállítás.** Roánk nézve, mint fejlett malomiparral bíró nemzetre nézve, némi érdeklődéssel bir az a nemzetközi kiállítás, melyet a malom-, sütő- és cukrásziparágakban rendeznek Amsterdamban. A kiállítás július 16-tól augusztus 6-ig fog tartatni. A bizottság elnökei a hollandai külügyminiszter, a kereskedelmi miniszter és Amsterdamban város polgármestere. A program felőlél az említett iparág nyersanyagát, termékeit és szerszámaikat vagy gépeit, továbbá azok történeti fejlődését, egészségügyi viszonyait stb. A zsüri érmeiket fog odaítélni, továbbá 240 frankos külön díjakat hirdet pályázatot a legélelszerűbb sütőműhely, cukrászműhely, biscuitlep és süttökemencére és egy 315 frankos díjat a legjobban berendezett cukrász és mézeskalács-kemencére.

— **Székesfejvári piaci árak** 1894. június 18-án.

Gabona: buza 6.40—6.80, rozs 5.—, 0.00, árpa 5.60.— zab 6.90—7.—, kukorica 4.80—4.90, bab 5.80,—5.90 frt métermázsánként.

Hizott sertés: könnyű 26—29, nehéz 32—33 kr. klgr. eleven súly szerint.

Borju: könnyű 28—29, nehéz 32—36 tr. klgr. eleven súly szerint.

— **Moóri piaci árak** június 18-án. Buza 6.—, rozs 4.70, árpa 5.—, zab 7.—, kukorica 5.00, mm. Bab 5.80. Konyhára való burgonya zsákja 60—, takarmánynak való 50 kr.

— **Bicskei piaci árak** június 18-án. Buza 6.90, árpa 6.—, zab 7.—, bab 5.—, burgonya 2.30, rozs 4.90. Hizott sertés könnyű 40 kr., nehéz 42 kr. életet leszámítva.

— **Veszprémi gabonapiac** 1894. június 17-én. Buza (mezőföldi) 6.30—6.60, buza (bakonyi) 6.—6.30, rozs 4.50—4.60, árpa (jobb) 5.80—6.10, árpa (takarmány) 5.50—5.80, zab 6.10—6.20 tengeri (új szemes) 4.60—4.70

Hirdetmény.

Méltóságos Szögyény-Marich Géza ur tulajdonát képező

új gözcséplő gép

az idei cséplésre felvállalható. Részletesebb felvilágosítások az alulírtnál szerezhetők. Csoór, 1894. június 10.

ÉDES ISTVÁN,
kaszár.

„Nemzeti Ujság”

cím alatt június 17-ikén Budapesten új politikai napilap indul meg, mely, mint a nemzeti párt hivatalos lapja, őszinte szókimondással harcolni fog a jelenlegi kormányrendszer ellen és becsületesen fog kitűzeni a nemzeti érdekekért. A

Nemzeti Ujság felelős szerkesztője **Günther Antal dr.**, helyettes szerkesztője **Szeredai Loo**, a kiket a magyar sajtó legkiválóbb munkásai támogatnak. A

Nemzeti Ujság előre is felhívja a közönség figyelmét kitűnő vezetőire, melyeket többek közt **Apponyi Albert gróf**, **Horánszky Nándor**, **Kovács Albert**, **Hódossy Imre**, **Bartha Miklós**, **Bolgar Ferenc**, **Benedek Elek**, **Hock János**, **Acsády Ignác dr.** stb. írják. Ugyaníly kiváló orvok szerkesztik a

Nemzeti Ujság minden egyes rovatát. Mindjárt az első számban **szenzációs regény** közlését kezdi meg a

Nemzeti Ujság mely nagy súlyt fog fektetni arra, hogy gyorsan és megbízhatóan, elfogulatlanul informálja a közönséget. Böven fog foglalkozni a

Nemzeti Ujság a **vidéki élettel**, adni fog bő **közgazdasági rovatot**, mely hasznos tájékoztatója és tanácsadója lesz minden üzletembernek és gazdának. Lesz a lapnak állandó **divatrovata** kitűnően szerkesztett egészségügyi és jogügyi rovat. A szerkesztői üzenetek rovatában díjtalanul s azonnal ad felvilágosítást a

Nemzeti Ujság minden olvasójának, minden kérdésben. A lapnak az ország minden legkisebb helyén van levelezője, de a mellett külön levelezőket tart a világ minden nagy városában, úgy, hogy a

Nemzeti Ujság a leggyorsabban és legmegbízhatóbban fog közölni minden hirt. A

Nemzeti Ujság a kormány túlkapásainak szigorú ellenőre, s a magyar nép szabadságának hű szószólója az igazi egyenlőségnek lelkes harcosa lesz. A

„NEMZETI UJSÁG” egyuttal a legolcsóbb napilap is.

Előfizetési ára :

<i>egész évre</i>	14 frt — kr.		<i>negyed évre</i>	3 frt 50 kr.
<i>fél évre</i>	7 frt — kr.		<i>egy hónapra</i>	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr. — Kapható minden hírlapelárusítónál.

Most belépő előfizetők június 17-től július 1-ig, tehát egy félhónapon át **ingyen** kapják a lapot. Mutatványszámokat községesen küld a kiadóhivatal.

„Nemzeti Ujság” szerkesztősége

Budapest, Petőfi-utca 16,
(az Andrássy-ut és Petőfi-utca sarkán.)

„Nemzeti Ujság” kiadóhivatala

Budapest, VI. ker., nagymező-utca 25.

ELŐFIZETÉSEK és HIRDETÉSEK

„FEJÉRMEGYEI NAPLÓ”

hetenint háromszor megjelenő

POLITIKAI LAPRA

fölvétetnek

MÁRIÁN GYÖRGY könyvnyomdájában

Székesfejérvárott, Kossuth-utca

hol mindennemű könyvnyomdai munkák rendkívül jutányos áron, tisztán és izlésesen készíttetnek el.